

DELEGATSKI OBVEŠČEVALEC

PRILOGA ZA DELO DELEGATOV IN DELEGACIJ

LETO IV. – ŠT. 6 Domžale, 12. 9. 1979

INFORMIRANJE

Žgoča tema:

KJE STE ŽENSKÉ V ODLOČANJU?

V tem mandatnem obdobju (do konca julija 1979) sta se zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti skupščine občine Domžale sestala trinajstkrat, družbenopolitični zbor pa štirinajstkrat. Iz podatkov lahko ugotovimo, da so bile vse seje dobro obiskane, le pri zboru krajevnih skupnosti lahko opazimo upadanje udeležbe, posebej še v primerjavi s preteklim mandatnim obdobjem.

Če pogledamo udeležbo glede na spol, lahko ugotovimo, da je nekako sorazmerna z volilnimi rezultati. Predvsem drugačna slika pa se pokaže pri analizi delegatskih razprav na zborih skupščine. Poglejmo podatke po posameznih zborih:

– v zboru združenega dela razpravljalo 96% delegatov moškega spola in le 4% delegatk,

– v zboru krajevnih skupnosti je rezultat enak,

– v družbenopolitičnem zboru je rezultat nekoliko ustrežnejši, saj je tu razpravljalo 81% delegatov moškega spola in 19% delegatk.

Navedeni rezultati nikakor ne kažejo enakomerne zastopanosti obeh spolov v odločanju. Mar ni v naši občini več kot polovica vseh zaposlenih prav žensk, mar nismo ob volitvah uspeli izvoliti v delegacije izredno veliko delavk? Pri teh podatkih upoštevajmo tudi dejstvo, da je bilo na sejah zbora združenega dela prisotnih kar 32% žensk, razprave in s tem možnosti direktnega vpliva na odločanje pa delegacije dajejo – predvsem moškim. Ali bodo ženske kot popolnoma enakopraven dejavnik v naših družbenih odnosih znale in hotele vsaj v preostalem delu mandata izrabiti ustavno možnost odločati o vsem, kar nas danes zadeva? Upajmo!

Sklep o določitvi najvišjih ravni cen

KAKŠNA BO NAJVIŠJA RAVEN CEN V DOMŽALSKI OBČINI

TUDI NA NAŠEM PODROČJU JE PROBLEMATIKA GIBANJA CEN IZREDNO PEREČA. PRAV TAKO JE PEREČE TUDI PODROČJE PLAČILNO BILANČNEGA POLOŽAJA V ZUNANJETRGOVINSKI MENJAVI.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE DOMŽALE JE O TEH VPRAŠANJH RAZPRAVLJAL DNE 14.8.1979 IN SPREJEL DOLOČENA STALIŠČA IN SKLEPE S KATERIMI VAS ŽELIM SEZNANITI V DANAŠNJI ŠTEVILKI.

Besedilo obrazložitve in sprejetih sklepov je naslednje:

Na področju cen proizvodov in storitev je v zadnjih mesecih prišlo

do gibanj, ki niso v skladu z letošnjo resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana in ki predstavljajo intenzivno rast inflacije. Glede

na to, da se takšna gibanja pričakujejo tudi še v prihodnjih mesecih, je Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ ocenil, da je nujen sprejem dopolnilnih ukrepov s strani vseh pristojnih organov družbenopolitičnih skupnosti. Med drugim je potrebno sprejeti tudi ukrepe, da se zaustavi tempo rasti cen in da se dopusti samo najnujnejše spremembe cen.

Na podlagi teh zahtev je Zvezni izvršni svet predlagal republiškimi in pokrajinskimi izvršnim svetom spremembo dogovora o izvajanju politike cen v letu 1979 in sprejetje ukrepov maksimiranja cen iz republiške in občinske pristojnosti.

S sprejetjem takšnega sklepa bi se ob hkratni uveljavitvi podobnih predpisov v federaciji, republikah in pokrajinah v skladu s spremembami in dopolnitvami dogovora o izvajanju politike cen v SFRJ v letu 1979 doseglo, da cene pri proizvajalcih industrijskih izdelkov do konca leta ne bi presegle 13% povečanja, da bi se rast cen proizvajalcev kmetijskih proizvodov gibala največ do 18%, da bi bila rast cen storitev v okviru rasti cen proizvajalcev industrijskih izdelkov in da ta rast cen iz pristojnosti vseh družbenopolitičnih skupnosti ne bi bila večja od 17% ter da rast cen na drobno in življenjskih stroškov ne bi preseгла 19%.

Izvršni svet SO Domžale je kot rečeno na 56. seji dne 14.8.1979 obravnaval informacijo o gibanju cen v letu 1979 in sprejem sklepa o določitvi najvišjih ravni cen in informacijo o uresničevanju projekcije plačilno bilančnega položaja SR Slovenije v letu 1979. Tako je sprejel naslednja

STALIŠČA IN SKLEPE:

1. Izvršni svet sprejme sklep o določitvi najvišjih ravni cen.
2. Izvršni svet bo do 15. septembra 1979 sprejel kriterije za selektivno in deferencirano izvajanje politike cen, ki so v pristojnosti občin.
3. Izpeljati je potrebno celotno akcijo glede sprejemanja samoupravnih sporazumov o ekonomskih stanarinah. V kolikor ne bomo sprejeli ustreznih samoupravnih sporazumov, izvršni svet zborom skupščine ne bo predlagal sprejem odloka o povišanju stanarin.
4. Izvršni svet ne bo dal soglasja k eventualnim predlogom samoupravnih interesnih skupnosti za povečevanje prispevnih stopenj, v kolikor ne bodo organizacije združenega dela na zborih delovnih ljudi sprejele raz-

širjene programe posameznih interesnih skupnosti.

5. Izvršni svet bo do 15. septembra 1979 sprejel bilanco potrošnje in program ukrepov za izboljšanje preskrbe predvsem s kmetijskimi proizvodi. Nosilec naloge je oddelek za gospodarstvo in finance SO s sodelovanjem pooblaščenih organizacij za preskrbo „Napredek“ Domžale in tržno inšpekcijo.
6. Izvršni svet priporoča OK SZDL Domžale, da izpelje akcijo za organiziranje potrošniških svetov, da bi pričeli bolj intenzivno sodelovanje med izvajalci in uporabniki preskrbe.
7. Izvršni svet priporoča tržni inšpekciji in oddelku za gospodarstvo in finance, da poostri kontrolo nad izvajanjem in oblikovanjem cen storitev in blaga na drobno.
8. Izvršni svet priporoča organizacijam združenega dela, da o obveznostih, ki jih bodo sprejele s področja izvoza ali uvoza, razpravljajo na delavskih svetih do konca meseca avgusta. Na teh sestankih naj sodelujejo tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in pa predstavniki izvršnega sveta SO. Delovne organizacije naj za te sestanke pripravijo ustrezno analizo o posledicah sprejetih ukrepov na tem področju. Organizacije združenega dela naj obvestijo izvršni svet o datumu sklica sej izvršnega sveta.
9. Informacijo o sprejetih programih in obveznostih naj OZD posredujejo izvršnemu svetu do začetka septembra 1979. Problematika zunanjetrgovinske menjave bo obravnavana tudi na septembski seji občinske skupščine, zato naj strokovne službe v DO posredujejo svojim delegatom ustrezne informacije.
10. Komisija za planiranje pri IS naj prouči možnosti stimuliranja izvoza tudi na občinski ravni.
11. Izvršni svet priporoča organizacijam združenega dela, da na samoupravnih organih proučijo eventualno problematiko na področju osebnih dohodkov.
12. Izvršni svet priporoča organizacijam združenega dela, ki imajo pozitivno zunanjetrgovinsko bilanco, da pri samoupravnem dogovarjanju dajo prioriteto organizacijam združenega dela v občini Domžale.

Tudi v naši občini ustanovljena:

ENOTA ZA UPRAVLJANJE S STAVBNIMI ZEMLJIŠČI

ZAKON O UREJANJU STAVBNIH ZEMLJIŠČ PREDVIDEVA USTANOVITEV STABNO-ZEMLJIŠKIH SKUPNOSTI ALI ENOT ZA UREJANJE STAVBNIH ZEMLJIŠČ PRI SAMOUPRAVNIH KOMUNALNIH INTERESNIH SKUPNOSTIH. TE ENOTE NAJ BI BILE USTANOVJENE DO KONCA LETOSNJEGA LETA, KOT PREDVIDEVA OMENJENI ZAKON.

USTANOVITEV ENOTE KOMUNALNE SKUPNOSTI ZA UPRAVLJANJE S STAVBNIMI ZEMLJIŠČI V DOMŽALAH PRIPRAVLJA INICIATIVNI ODBOR, KI GA JE IMENOVALA OBČINSKA SKUPŠČINA. TA INICIATIVNI ODBOR JE ŽE PRIPRAVIL OSNUTEK SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O VKLJUČITVI ENOTE V KOMUNALNO SKUPNOST IN OSNUTEK STATUTA TER OBOJE DAJE V JAVNO RAZPRAVO. PO JAVNI RAZPRAVI BO INICIATIVNI ODBOR PREDLOŽIL AKT O USTANOVITVI ENOTE V PODPIS USTANOVITELJEM IN POSKRBEL ZA OBLIKOVANJE SKUPŠČINE ENOTE.

Cilj: Poglobljeni samoupravni odnosi v gospodarjenju z zemljišči

Zaradi tega, ker je bilo v ta del družbene aktivnosti samoupravljanja premalo vključeno želijo predlagatelji, da bi se v večji meri samoupravni procesi zaznavali tudi na področju urejanja in upravljanja s stavbnimi zemljišči.

Resda Samoupravna komunalna interesna skupnost deluje po sprejetih samoupravnih principih, vendar se je samoupravljanje kot dominanten družbeni proces poznalo le v njeni komunalni dejavnosti, odslej pa bo nepogrešljivo vtakano tudi v sistem urejanja in upravljanja s stavbnimi zemljišči.

Drugo: Uspešnejše delo z zemljišči

Drugo pomembno izhodišče je v tem, da enota prinaša možnost uspešnejšega planiranja in upravljanja s stavbnimi zemljišči glede na finančne rezultate. Finančna plat znotraj samoupravne komunalne interesne skupnosti doslej ni bila diferencirana, saj je šlo za en žiro račun, kjer je bilo med komunalno in stavbno dejavnostjo možno prelivanje sredstev.

Odslej bosta ločena žiro računa, dva ločena Izvršna odbora, dve ločeni skupščini.

Enota opredeljuje dvoje gradiv

Enoto za upravljanje s stavbnimi zemljišči opredeljuje dvoje dokumentov in sicer:

– samoupravni sporazum o ustanovitvi enote za upravljanje s stavbnimi zemljiščem in vključitvi enote v Samoupravno komunalno

interesno skupnost občine Domžale;

– statut enote.

Osnutka teh dveh dokumentov, ki opredeljujeta pristojnosti in naloge enote ter medsebojne odnose in povezanost med enoto in SKIS dajemo v javno razpravo vsem udeležencem in podpisnikom tega sporazuma, vsem družbenopolitičnim skupnostim in interesnim skupnostim.

JAVNA RAZPRAVA NAJ BI TRAJALA DO 15. SEPTEMBRA, KO BODO ZBRANE VSE PRIPOMBE IN KO BOMO PRISTOPILI K PREDLOGU SPORAZUMA.

TAKO BOMO TUDI V DOMŽALAH ODSLEJ GOVORILI O SAMOUPRAVNI KOMUNALNI INTERESNI SKUPNOSTI NA ENI STRANI, NA DRUGI PA ZNOTRAJ SKIS-a O ENOTI ZA UPRAVLJANJE S STAVBNIM ZEMLJIŠČEM.

TA SPREMENBA, KI TEMELJI, KOT SMO ŽE UVODOMA POVEDALI, NA TEŽNJI POGLOBITI SAMOUPRAVNE ODNOSE TUDI NA PODROČJU UREJANJA IN UPRAVLJANJA S STAVBNIMI ZEMLJIŠČI, BO PRAV GOTOVO DOPRINESLA K HITREJŠEMU IN KAKOVOSTNEJŠEMU UREJANJU VPRAŠANJ S TEGA PODROČJA; PODROČJA, KI JE ZA OBČANE IN NJIHOVA EKSPERTNA VPRAŠANJA ŠE KAKO POMEMBNO.

INDOK CENTER

Za ENOTO za upravljanje s stavbnimi zemljiščem:

KDO V ZBORU UPORABNIKOV?

DELEGATE V ORGANE ENOTE DELEGIRAJO IZ DELEGACIJ ZA SAMOUPRAVNO KOMUNALNO INTERESNO SKUPNOST PO MERILIH, KI SO DOLOČENA S SAMOUPRAVNIM SPORAZUMOM O USTANOVITVI ENOTE ZA UPRAVLJANJE S STAVBNIM ZEMLJIŠČEM IN VKLJUČITVI ENOTE V SAMOUPRAVNO KOMUNALNO INTERESNO SKUPNOST:

1. TOKO Domžale 1
2. INDUPLATI Jarše 1
3. PAPIRNICA Količevo 1
4. TOSAMA Vir 1
5. UNIVERZALE Domžale 1
6. MLINOSTROJ Domžale, Slaščičarna BISTRICA, AVTOSERVIS Domžale, SLOVENIJALEs Radomlje, OPEKARNA Mengeš 1

7. TAMIZ Mengeš, ŽITO Domžale, ETA Mengeš, FRUCTAL Alko Domžale, Zavarovalna skupnost TRIGLAV 1
 8. LEK Mengeš, FILC Mengeš 1
 9. TRAK Mengeš, MELODIJA Mengeš 1
 10. EMONA TOZD Poljedelstvo – govedoreja, GG EMONA TOZD Kmetijska kooperacija Domžale, KPC Jable, PERUTNINA, Zalog, obrat Ihan in Črnelo 1
 11. LB Domžale, Železniško transportno podjetje Domžale 1
 12. Gostinska podjetja, Gostišče Konšek Trojane 1
 13. NAPREDEK Domžale, ONPZ Zora, trg. posl. Emone, Trg. posl. Mercator 1
 14. TERMIT Domžale, Mizarska delavnica Moravče, Mojca Lukovica 1
 15. Raziskovalna postaja Rodica, Delavska univerza Domžale, Dom počitka Mengeš, Varnost Mengeš 1
 16. Osnovne šole: Šlandrove brigade, Matija Blejc – Matevž Mengeš, Vencelj Perko Domžale, Josip Broz Tito, Radomlje, J. D. Moravče, Janko Kersnik Brdo, Glasbena šola Domžale, Strokovni izobraževalni center Domžale, OŠ Olge Avbelj Homec, OŠ Dob, VVZ Domžale 1
 17. HELIOS Domžale 1
 18. Delovne skupnosti: SO Domžale, PM Domžale, SDK Domžale, OK SZDL Domžale, OK ZKS Domžale, Občinski sindikalni svet, ZZB NOV, OK ZSMS, Skupnost zdravstvenega zavarovanja, Občinsko sodišče, Občinsko Javno tožilstvo, Sodnik za prekrške, v KS Vir, Domžale, Mengeš, Trzin, Dob, Jarše, SSS-SIS, Odv. pisarne, RK 1
 19. KMETIJE KOOPERANTI 1
 20. Obrtniki in pri njih zaposleni delavci 1
 21. Vsaka Krajevna skupnost ima po eno delegatsko mesto 27
 22. Samoupravna interesna skupnost kmetijsko zemljiške skupnosti 1
 23. Samoupravna stanovanjska skupnost 1
 24. Samoupravne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti 1
 25. Samoupravne interesne dejavnosti s področja gospodarskih dejavnosti 1
- Kdo vse v zboru izvajalcev?
1. Komunalno podjetje Domžale 1
 2. Hidrometal Mengeš 1
 3. Biro 71 Domžale 1
 4. Komunalno gospodarstvo Mengeš 1
 5. PTT Domžale 1
 6. Elektro Ljubljana okolica – enota Elektro Domžale 1
 7. Beton Zasavje – TOZD Operativa Domžale 1
 8. Cestno podjetje Ljubljana enota Domžale 1
 9. GIP Obnova 1
 10. Semesadike Mengeš 1
 11. Arboretum – Volčji potok 1
 12. VGP Hidrotehnik 1
 13. INA Kozina 1

Strokovna vojaška literatura dostopna vsem:

NOVO V KNJIŽNICI

V domžalski knjižnici bo med ostalim odprt tudi oddelek strokovne vojaške literature, v katerem bo mogoče dobiti marsikatero knjigo, ki jo sedaj knjižnica ni imela. Občinska konferenca ZRVS Domžale je namreč odstopila veliko tovrstne literature in to za potrebe knjižnice in preko 60 knjig ter revij za čitalnico. Ta literatura bo lahko v veliki meri služila študentom – rednim in tistim ob delu – ter vsem, ki se ukvarjajo s teoretičnimi ali praktičnimi vprašanji s področja splošne ljudske obrambe in samozaščite. Še posebej pa na to literaturo opozarjamo rezervne vojaške starešine in vse tiste, ki rabijo določene podatke za opravljanje izpitov z vojaškega področja.

Vso vojaško literaturo, ki se nahaja v knjižnici ali čitalnici bodo člani ZRVS lahko koristili brezplačno, vendar samo na podlagi izkaznice. Vsi ostali bralci pa si bodo knjige lahko izposojali tako, kot vse ostale. Tisto vojaško literaturo, ki se nahaja v čitalnici bo mogoče koristiti samo v čitalnici in to enako kot vso ostalo literaturo.

S tem je uresničena tudi pobuda Zveznega odbora ZRVS Jugoslavije, da se da možnost koriščenja nekatere strokovne vojaške literature širšemu krogu bralcev. Ob tej priliki se zahvaljujemo Občinski konferenci ZRVS Domžale za podarjene knjige, bralce pa obveščamo, da lahko že redno koristijo tudi to strokovno vojaško literaturo v domžalski knjižnici in čitalnici.

NOVI POMEMBNI UKREPI ZA IZBOLJŠANJE VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Da bi smrt kosila manj!

ODGOVORNOST ZA STANJE VARNOSTI NA CESTAH JE RAZŠIRJENA NA ORGANIZACIJE IN POSAMEZNIKE, KI SE UKVARJAJO Z UČENJEM VOZNIKOV, PROIZVODNJO, DAJANJEM V PROMET IN POPRAVILOM VOZILA IN JAVNIM OBVEŠČANJEM, KAKOR TUDI NA SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI ZA CESTE

PREPOVEDANA JE VOŽNJA MALJŠIH OTROK KOT 12 LET NA PREDNJIH SEDEŽIH OSEBNEGA AVTOMOBILA

ENOTNO JE UREJENO OMEJEVANJE HITROSTI: NA AVTOCESTAH 120 KILOMETROV NA URO, NA CESTAH, KI SO REZERVIRANE ZA PROMET MOTORNIM VOZIL 100, IN NA OSTALIH CESTAH 90 KM NA URO

VNEŠENA JE DOLOČBA O PREPOVEDI PREHITEVANJA KOLONE V GIBANJU ALI MIROVANJU

VSA VOZILA NA MOTORNI POGON MORAJO IMETI PONOČI (PA TUDI PODNEVI PRI ZMANJŠANI VIDLJIVOSTI) PRIŽGANE ZASENČENE LUČI

ROK VELJAVNOSTI VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA BO V BODOČE DESET LET

ZELO SE POVEČUJEJO DENARNE KAZNI ZA VSE PREKRŠKE IN ZA VSE KATEGORIJE UDELEŽENCEV

UVAJA SE MOŽNOST ODLAGANJA IZREČENEGA VARSTVENEGA UKREPA PREPOVEDI UPRAVLJANJA Z MOTORNIM VOZILOM IN ČE V DOLOČENEM ROKU KAZNOVANI VOZNIK NE NAPRAVI NOVEGA PREKRŠKA, SE UKREP NE IZVRŠI

Stanje varnosti prometa na cestah v Jugoslaviji ni dobro. Od leta 1979 do 1978 je v prometnih nesrečah letno umrlo povprečno okrog 4500 oseb, med tem ko je bilo 60.000 oseb poškodovanih, družba pa je utrpela neprecenljivo materialno škodo. Stanje se je poslabšalo v letih 1977 in 1978.

Zaradi tega je Zvezni izvršni svet, kot enega od ukrepov za izboljšanje nezadovoljivega stanja na tem področju prometa, predlagal Skupščini SFRJ sprejetje zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o temeljnih varnostih cestnega prometa. Glede na nevarnost, da bi se stanje na prometu na cestah še naprej poslabševalo je bil znova preučen veljavni Zakon, ki je bil sprejet leta 1974, predložene so bile nove rešitve, ki lahko prispevajo k učinkovitejši zaščiti in obvarovanja varnosti vseh občanov udeležencev v prometu, kakor tudi lastnine.

Odgovornost vseh udeležencev za stanje v prometu

Z osnutkom zakona se razširja krog odgovornih subjektov v prometu s tistimi organizacijami in posamezniki, ki se ukvarjajo s poučevanjem voznikov, proizvajajo, popravljajo ali dajejo v promet vozila in z javnim obveščanjem. Zajete so prav tako samoupravne interesne skupnosti za ceste. Vsak udeleženec v prometu na cestah je namreč odgovoren za stanje varnosti, odvisno od karakterja in načina udeležbe v prometu. Doslej veljavni zakon je bil bolj obrnjen k neposrednim udeležencem v prometu, predvsem voznikom.

Glede na to, da so motorna vozi-

la eden velikih virov onesnaževanja človekovega okolja je v Osnutku zakona določeno, da morajo vsi udeleženci v prometu skrbeti za varstvo človekovega okolja.

V temelje varnosti prometa so vgrajeni in bolj poudarjeni etični odnosi, ker skupništvo vseh udeležencev v prometu zahteva visoko razvita dožemanja o solidarnosti in vzajemni pomoči. Tako je vgrajena določba, da so udeleženci v prometu dolžni, da v njem sodelujejo na način s katerim se razvijajo bolj humani odnosi med ljudmi, z namenom varovati zdravje in življenje drugih oseb, posebej otrok, invalidov ter starejših in onemoglih oseb.

Varstvo otrok, invalidov in onemoglih oseb

S konkretizacijo obstoječe načelne določbe o obveznosti udeležencev v prometu, da pazijo na varnost invalidov ter starih in slabotnih, v Osnutku je določeno pravilo, da nosijo slepe osebe, kadar se samostojno udeležijo prometa palico za slepe, vozila določenih invalidov pa so lahko zaznamovana s posebnim znakom.

Ker je čedalje bolj pogost pojav, da se ponesrečijo otroci, ki sedijo na sprednjih sedežih vozila je prepovedano prevažati otroke, mlajše od 12 let, na sprednjih sedežih osebnih avtomobilov.

Uvaja se obveznost varnostnih pasov, vendar bi bila v tej fazi samo deklarativna (brez sankcij) ker starejša vozila ne morejo imeti vgrajenih teh pasov pa tudi zato, ker še vedno ni posebno razvite navade, da bi se le-ti uporabljali.

Za razvijanje takšnih navad bi, poleg raznih propagandnih sredstev, lahko pozitivno vplivala tudi ta zakonska določila.

V osnutek zakona so vnešene določene spremembe tudi v poglavje o cestah, da bi bili jasneje poudarjeni določeni cestni elementi, ki imajo neposreden vpliv na varno gibanje vozila na cestah. Na primer obveznost, da so ceste opremljene in vzdrževane tako, da zagotavljajo varen tek prometa je razširjena tudi na njihovo projektiranje in gradnjo, ker so to predhodne faze od katerih je odvisno kasnejše vzdrževanje cest. V zvezi s tem je predpisana obveznost izvajalca del na cestah, da po zaključku del odstrani ostanke materiala in predmete, ki ovirajo promet na teh mestih.

Splošna omejitev hitrosti na cestah

Ena od pomembnih novosti je določevanje splošne omejitve hitrosti vozila na cestah izven naselij. Največja dovoljena hitrost in to samo na avtomobilskih cestah naj bi znašala 120 km na uro, na cestah, ki so rezervirane samo za promet motornih vozil – 100 km na uro in na drugih cestah 90 km na uro. Tako bi bila samo na okoli 1000 kilometrov avtomobilskih cest in cest rezerviranih za promet motornih vozil, kolikor jih imamo skupaj v tem trenutku, dovoljena hitrost večja od 90 km na uro, na vseh drugih cestah (okoli 42.000 km sodobnega cestnega omrežja) pa bi znašala največja dovoljena hitrost 90 km na uro.

S to rešitvijo je opuščena dosedanja praksa, da se največja dovoljena hitrost predpisuje posebej za magistralne, regionalne in lokalne ceste in sicer iz več razlogov. Prvič ta kategorizacija cest ni narejena na podlagi njihove prometno-tehnične in varnostne, temveč na podlagi njihove ekonomske in teritorialne značilnosti, zato so pogosti primeri, da ima določena cesta, čeprav lokalna ali regionalna, boljše prometno-tehnične značilnosti od magistralne ceste in da omogoča zaradi tega varno vožnjo vozil tudi s povečanimi hitrostmi.

Tako predpisane hitrosti so v glavnem usklajene z ustreznimi rešitvami v več evropskih državah in s priporočili ustreznih mednarodnih organizacij s čemer bo olajšan pospešen mednarodni promet na naših cestah.

Rešitvam v zvezi s splošnimi omejitvami hitrosti ustreza tudi spremenjen odnos do voznikov, ki jih ne bodo spoštovali. Za razliko od veljavne rešitve, po kateri sta samo dve vrsti prekrškov za prekoračenje dovoljene hitrosti in sicer samo v naselju (prekoračena dovoljena hitrost do 30 km in čez 30 km na uro), se z novo rešitvijo razvrščajo ti prekrški v štiri kategorije: prekoračenje do 10 km na uro, od 10 do 30, od 30 do 50 in čez 50 km na uro. Sankcija je toliko hujša, kolikor je prekoračenje večje, s čemer želimo doseči selektivno kaznovanje. V veljavni Zakon se vnaša tudi dopolnitev, da se enako tretirajo vozniki, ki v naseljenem kraju vozijo hitreje od predpisanih 60 km na uro in tistih, ki

vozijo hitreje od manjše hitrosti omejene s prometnim znakom. Do zdaj je bil voznik, ki je vozil hitreje od z Zakonom dovoljene hitrosti 60 km na uro kaznovan ostreje od tistega, ki vozi hitreje od določene manjše hitrosti.

Prepoved prehitevanja kolone vozil

Zaradi vse pogostega pojava, da posebej na magistralnih cestah in v določeni čas (na primer promet v času vikenda ali turistične sezone) vozijo vozila v zgoščenih, pojemaajočih in dolgih kolonah, s pogostimi prekinitvami vožnje. V takšnih okoliščinah so čedalje bolj pogosti pojavi hudih prometnih nesreč in zato je vnešena določba o prepovedi prehitevanja kolone, ki se premika ali stoji. Takšno obnašanje posameznikov je nekako že zajeto in sankcionirano kot hud prekršek veljavnega zakona, vendar se je pokazalo, da to ni dovolj.

V osnutku zakona je predpisana obveznost, da se poleg motornih in priklopnih vozil s posebnim znakom (varnostni trikotnik) zaznamujejo tudi ustavljeni kmetijski traktorji. Prav tako je predpisano, da se morajo varnostni trikotniki postaviti tudi na cestah zunaj naselij, postavljeni pa morajo biti na razdalji, ki ni manjša od 50 metrov od ustavljenega vozila.

Za razliko od dosedanjega pravila, da mora biti v primeru vleke pokvarjenih vozil varnostni trikotnik samo na zadnji strani pokvarjenega vozila, je predpisano pravilo, da mora biti ta trikotnik tudi na sprednji strani vozila, ki vleče pokvarjeno vozilo.

Sprejeta je rešitev, ki velja v vseh prometno razvitih državah, da morajo imeti vsa vozila na motorni pogon ponoči, podnevi pa pri zmanjšani vidljivosti, prižgane zasenčene luči. Motorna kolesa pa bodo morala imeti v prihodnje vedno, podnevi in ponoči, prižgane luči za osvetljevanje ceste pri vožnji po cestah zunaj naselja. Varstveni šlem pa bodo morali vozniki in potniki na motornih kolesih nositi tudi pri vožnji skozi naseljene kraje. Glede kolesarjev je v Osnutku zakona določeno, da bodo morali imeti poleg bele luči na sprednji tudi eno rdečo luč na zadnji strani kolesa.

Za vozila s spremstvom in s prednostjo je prav tako predpisano, da imajo prednost na vseh križiščih, razen na križiščih s svetlobno signalizacijo in na križiščih, na katerih urejajo promet pooblaščenecne uradne osebe. Prav tako je predpisana tudi prepoved prehitevanja vozil v spremstvu, kakor tudi obveznost, da se pešci umikajo z vozišča, dokler ta vozila ne peljejo mimo.

Širši program usposabljanja voznikov

S spremembami in dopolnitvami veljavnega Zakona je predviden podrobnejši in širši program usposabljanja voznikov, usposabljanje voznikov v Jugoslovanski ljudski armadi pa se popolnoma izenači z usposabljanjem ostalih voznikov. Prihodnji program usposabljanja zajema tudi gradivo, ki bi vplivalo na razvoj humanih odnosov vza-

jemnega spoštovanja in solidarnosti med udeleženci v prometu in na razvoj pravila defenzivne vožnje ter na nauk o škodljivem vplivu alkohola, mamil, psihoaktivnih zdravil in raznih psihofizičnih stanj na sposobnost za varno vožnjo motornega vozila. Prav tako predlagamo, da se izpusti iz programa voznških izpitov del, ki se nanaša na dajanje prve pomoči osebam, poškodovanim v prometnih nezgodah. Ti programi so obremenjeni z odvečnimi in za vse namene nepotrebnimi vsebinami in detajli, pa jih je treba zožiti na nekaj nujnih vprašanj.

Namesto dosedanje rešitve po kateri se je voznško dovoljenje izdajalo z veljavnostjo pet let, je v Osnutku zakona predloženo, da bo ta rok 10 let za osebe starejše od 65 let, pa 3 leta. Vozniško dovoljenje bo lahko izjemoma izdano tudi s krajšim rokom veljavnosti, toda samo iz zdravstvenih razlogov.

Poostrevanje kazenskih ukrepov

Pomembna novost, ki je predložena, je tudi poostrevanje kazenskih ukrepov. Poleg tega se predlaga tudi uvedba novih rešitev v kazenski sistem za prometne prekrške, da bi se poudaril preventivni učinek sankcij. To je predvsem vrednotenje storjenih prometnih

prekrškov z uporabo točkovnega sistema. Predloženi sistem, ki je v različnih inačicah že v uporabi v precejšnjem številu prometno razvitejših držav, mora angažirati vsakega posameznega voznika, da se bolj pazljivo in disciplinirano udeleži prometa. Podrobnejša razčlenitev in način uporabe tega sistema so prepuščeni republiški oziroma pokrajinski regulativi.

Precej so povečane denarne kazni za vse prekrške in za vse kategorije njihovih storilcev. To povečanje je v povprečju za organizacije združenega dela približno dvakrat, za posameznike, ki se ukvarjajo s prevozom pa petkrat. Za najhujše prekrške posameznikov je povečan zakonski minimum za 2,5 krat, maksimum pa za 4 krat. Denarne kazni, ki se lahko plačajo na kraju samem, so povečane za 2 krat.

To povečanje je rezultat spoznanja, da je samo dosti visoka denarna kazen lahko resen kazenski ukrep, ki bo imel poudarjen preventivni kazenski učinek in ki bo vplival na bolj discipliniran odnos voznikov do predpisanih pravil obnašanja.

Varstveni ukrepi prepovedi izdajanja voznškega dovoljenja je spremenjen tako, da se praviloma izreče fakultativno, roki njegovega

trajanja pa so skrajšani na tri mesece do enega leta.

Večja pozornost preventivnemu delovanju

V Osnutek zakona je vnešena možnost preložitve izvršitve izrečenega varstvenega ukrepa prepovedi vožnje motornega vozila, ker je bilo že predlagano pa ni bilo sprejeto. Številni podatki in raziskovanja so namreč pokazali, da je bil izrečen varstveni ukrep prepovedi vožnje motornega vozila (dosedanji ukrep odvzema voznškega dovoljenja) v velikem številu, pri tem pa se število motornih vozil, za katere se leta uporablja, stalno zvišuje. To kaže na pomanjkanje preventivnega delovanja izrečenega ukrepa, saj ni nobenega nadaljnega vzgojno-izobraževalnega ali drugega dela, ki bi med ukrepom zagotovil odpravljanje pomanjkljivosti pri določeni osebnosti. Zaradi tega je nujno, da se k uporabi sankcij pristopi na drug način.

Preložitve izvršitve tega ukrepa ne more biti krajša od enega leta niti daljša od dveh let. Če v tem času kaznovani voznik ne stori prekrška za katerega se lahko izreče ukrep prepovedi vožnje motornega vozila, se izrečena kazen ne izvrši.

Začasen odvzem voznškega dovoljenja na kraju samem, ki je bil v veljavnem zakonu zelo široko

postavljen, je zožen samo na primere očitnega pijanstva, učinka opojnih sredstev, utrujenosti, bolezni in podobnih stanj. To je storjeno predvsem zato, da bi se zavarovale pravice občanov od nerednih primerov neupravičene uporabe teh ukrepov.

Predložena je tudi nova rešitev glede pregrupiranja prekrškov, da bi zagrožena sankcija bolj ustrezala stopnji družbene nevarnosti določenega prekrška. Tako so vsi prekrški v zvezi z neodstopanjem prednosti razvrščeni v kategorijo najhujših prekrškov, med temi pa tudi neustavljanje vozila, ko se pokaže rdeča luč na semaforu.

Prav tako je predvidena ostra sankcija proti lastniku vozila, ki ga vozi pod učinkom alkohola ali drugih opojnih sredstev, ali ki nima pravice voziti motornega vozila.

O ZGORNJEM GRADIVU NAJ OBČANI PODAJO PISMENE PRIPOMBE SVETU ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU. LE-TA BO PRIPOMBE ZBRAL TER JIH POSREDOVAL SVOJIM DELEGATOM ZA REPUBLIŠKO SKUPŠČINO. KI BODO O TEJ POMEMBNI ZADEVI RAZPRAVLJALI NA ENI JESENSKIH SEJ.

PRAZNIK KRAJEVNE SKUPNOSTI VIR

Tretje leto že Krajevna skupnost Vir 27. julija praznuje svoj praznik. Ta dan smo si krajanji izbrali, da se spomnimo naše daljnje in bližnje preteklosti in da hkrati pomislimo na bodočnost. 27. julij pomeni dan vstaje na kamniško-domžalskem območju. Takrat so se naši krajanji odločili za oborožen upor proti okupatorju in proti krivični družbeni ureditvi. Pomen tistih velikih dni ni zbledel in v spomin nanje, v spomin na borbo, upor, hrabrost in delavnost, si je naša Krajevna skupnost ta dan izbrala za praznik.

Slavnostne seje so se udeležili številni krajanji, predstavniki delovnih organizacij, družbenopolitičnih skupnosti in sosednjih krajevnih skupnosti. Posebej pa smo se razveselili, da so se sorodniki Toma Brejca odzvali našemu povabilu. Tomo Brejca je s svojimi revolucio-

narnimi in junaškimi prizadevanji deloval tudi na našem območju in po njem je KS dobila svoje ime. Ob tej priložnosti so prejeli priznanja naslednji krajanji:

KOVAČEC Mirko – za dolgoletno delo v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih Krajevne skupnosti.

BEVK Ivanka – za aktivno in organizirano delo med NOB in dolgoletno delovanje v družbenopolitičnih organizacijah.

DROBNE Marjan – za aktivno delo in vestno opravljanje gasilskih nalog.

GRAJZAR Franc – za dosežene uspehe s področja komunalno-gospodarske dejavnosti v Krajevni skupnosti.

JAZBEC Gašper – za dolgoletno aktivno delovanje v organizaciji ZB in prenašanju tradicij.

KOSIRNIK Antonija – za

aktivno in organizirano delo med NOB in delovanje v krajevnem ljudskem odboru, RK in organizaciji AFŽ.

LIČEN Evgen – za nesebično prizadevanje pri urejanju elektrifikacije na Viru.

NASTRAN Janez – za aktivno delo v Kulturno prosvetnem društvu „Franc Bukovec“.

SKOL Franc – za dolgoletno in vsestransko sodelovanje pri KS, zlasti na področju komunalne dejavnosti.

ŠKRLEP Franc – za nesebično delo pri razvoju tehnične kulture.

ZAJC Angelca – za dolgoletno delo v organizaciji RK.

ZANOŠKAR Aleš – za dosežene uspehe v organizaciji ZSMS Vir.

Posebno pohvalo sta si zaslužila delovna kolektiva **TOSAMA in Papirnica**, ki sta veliko pomagala KS pri njenem razvoju. Pohvalo za prizadevno in uspešno delo sta prejeli tudi **Krajevna organizacija ZB NOV in društvo Modra ptica**.

Zadnje leto smo v krajevni skupnosti precej napredovali. Delovne organizacije in krajanji so veliko sredstev prispevali za izgradnjo kanalizacije. V ta objekt smo v preteklem letu vložili skoraj 12.000.000 dinarjev. Enako bomo investirali tudi do konca tega leta. Zgradili smo glavni kolektor od Papirnice do Podrečja, pretok preko Kamniške Bistrice v desni kolektor in del kanala C, na katerega se bo Helios na Količevem začasno priključil. Trenutno se nadaljuje gradnja glavnega in zbirnega kanala v Račdomljah. Gradi se E kanal, ki bo Oljarni omogočil priključek na kolektor. Druga pomembna pridobitev so urejeni pločniki in kolesarske steze. Vse kaže, da bomo hkrati izdelali pokriti avtobusni postajališči na Šaranovičevi cesti, ki je

letos dobila ustrezno javno razsvetljavo in ta nas je veljala 1.300.000 din. Za ureditev javne razsvetljave na Koliški cesti pa smo potrošili 150.000 dinarjev. Pristopili smo k urejanju niskonapetostnega omrežja na severnem delu Vira. Velika predračunska vrednost je onemogočala, da bi prepotrebno delo opravili že preje. Ko je Krajevna skupnost zagotovila del sredstev, so krajanji z razumevanjem podprli akcijo. Prispevali so denarna sredstva in se izkazali s svojim delom.

Omeniti je potrebno tudi regulacijo Rače in izgradnjo dveh mostov preko nje. Krajevna skupnost Vir je pomagala KS Dob pri rekonstrukciji in modernizaciji ceste od Doba do Heliosa na Količevem. Velika pridobitev za naš kraj je izgradnja novega kartonskega stroja na Količevem. Število zaposlenih se je povečalo od 730 na 900 delavcev. Silos, ki ga je zgradil Žito Ljubljana TOZD Mlini Vir, je našemu kraju s svojo velikostjo zarisal čisto drugačno podobo. Vanj se vskladišči 16.000 ton žitaric.

27. julija smo na Viru vzdali temeljni kamen novega gasilskega doma. Močno razvita industrija in gosta naseljenost kraja sta narekovali potrebo zadive take zgradbe, ki bo sposobna sprejeti pod svojo streho moderno tehnično opremo in bo nudila gasilcem ustrezen prostor za uspešno delovanje in urjenje. Teško bi rekli, da vse idealno poteka. Včasih delegatski sistem ne funkcionira najbolje. Toda kdo ve ali so napake v sistemu ali morda v ljudeh, nas krajanji. Ljudje bi več svojih interesov, pravic, potreb in želja lahko reševali in uresničevali v svoji Krajevni skupnosti, če bi izkoristili vse možnosti, ki jih jim nudi naša ureditev.

S. Z.

S slavnostne seje skupščine Krajevne skupnosti Toma Brejca Vir